

TELEGRAFUL ROMÂN.

Are Marțea, Joi și Sâmbătă

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu strada Măcelarilor 45

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbra de 80 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiu, 1 Septembrie 1895.

Ne apropiem de sfârșitul feriei parlamentare. Intrăgă viața de stat se pregătește la nouă luptă. Deputații și dau sémă înaintea alegătorilor despre activitatea din sesiunea trecută.

Cuvintele lor sunt măsurate după pozițiunea publică, ce ei ocupă în viața statului.

Cea mai importantă este la totă întâmplarea darea de sémă, pe care o a făcut actualul ministru president Desideriu Banffy înaintea alegătorilor săi. Pozițiunea acestui bărbat ca ministru president personal, și în general pozițiunea întregului cabinet actual, considerat ca cabinet de tranzițiune ni se prezintă în cuvântarea ministrului president în colónele cele mai vii

Cabinetul Bánffy e plin de viață, a îmbrățișat o serie lungă de lucrări, pe cari voese să le realizeze încă înainte feriei de Paști din 1896. Vor urma apoi sărbătorile mileniului, și după aceea se va continua lucrarea neîntreruptă, luându-se în desbatere cestiunea tractată odată în principiu, administrațiunea de stat.

Dintre toate enunțările ministrului president cea de mai mare importanță politică se pare a fi cele făcute în cestiunea naționalității, în care ministrul president pune în vedere agitațiunea românilor condamnați în procesul memorandumului.

Nici o cestiune internă mai proaspătă nu a fost discutată mai viu, ca și cestiunea națională din patria noastră. Cunoșcem toți peripecile, prin cari ea a trecut, cunoșcem fazele prin cari a trecut memorandumul proiectat a se prezenta corónei, fazele prin cari a trecut procesul intentat fostului comitet central, și sentența cea aspră, care o a dictat tribunalul din Cluș.

Mai mult de un an zac în temnița bărbații, cari s'au espus pentru vederile lor politice. Agitațiunea a crescut și a luat dimensiuni tot mai mari atât aici la noi, cât și în regatul vecin România.

Societatea română, presa dela noi și cea esternă, a ținut în continuă ferve agitațiunea, și era lucru de tact politic să se taie isvorul agitațiilor, și a nemulțămirei cel puțin în partea personală cea mai simțitoare.

La motivul acesta pur intern s'au mai adaus și motive din domeniul politice esterne.

În vara acesta s'a dat cea mai formală expresiune raportului de bună amicitie dintre monarhia austro-ungară și vecinul ragat România. Călduroasă primire, ce s'a făcut părechi regale române la Ischl, de către monarhul nostru, cooperarea ministrului de esterne la această grandioasă manifestatiune de prietenie, întâlnirea ministrului nostru de esterne cu cancelariul Germaniei înainte de a fi primirea la Ischl, participarea ministrului plenipotențiat german la serbările din incidentul venim părechi regale române la Ischl, toate acestea au dat visitei caracterul unui eveniment de deosebită importanță politică internațională.

România a intrat formal în alianța celor trei puteri mari din centrul Europei, și acestei împrejurări i-a dat confirmare un articol din București al diariului „Neue Freie Presse” din Viena, articol eșit din cercuri bine informate despre care am luat și noi notiță. În acel articol se pune deosebit pond pe fortificarea României, care dă garanția cea mai palpabilă despre valoarea forțelor militare ale statului român la cazul unui război în încercăturile orientale.

Era peste puțină consolidarea de raporturi mai intime între regatul român și monarhia noastră, fără ca acestea să nu aibă influință și asupra politice interne din statul nostru. În special trebuia luată cel puțin în parte posibilitatea de a se mai încorda relațiunile interne și așa destul de încordate.

Trebuia să se dea dovadă în o formă oarecare despre intențiunea unui modus vivendi pentru delăturarea neajunsurilor interne.

Deja cu ocaziunea visitei din Ischl s'a arătat tendința de a prezenta lucrurile în o formă mai pretenșă, căci s'a permis ținerea congresului naționalităților în capitala țerei noastre.

Un articol publicat în diariul „Romanul” din București a luat un ton neobicinuit în presa liberală din vecinul regat. Articolul din „Romanul” îndemnă la moderațiune în ambele părți, și la căutarea de teren comun pentru o lucrare armonică în interesul păcii interne din Ungaria.

Articolul acela a făcut bună impresiune în presa ungurească, și tocmai acum publicăm în alt loc o scrisoare adresată diariului din Budapesta Pester Lloyd, de către redactorul dela „Romanul”, care atinge tot acea córdă.

Pasul cel mai decisiv însă pentru curmarea agitațiunii și căutarea de căi pentru concudarea armonică este agitațiunea condamnărilor politice, care o pune în vedere ministrul-president în vorbirea sa.

Ministrul motivează propunerea de agitațiune cu un curent mai moderat în cestiunea națională.

„Cu desilusionarea își pierde și agitațiunea națională influința sa, și așa nu se rează măsuri deosebite față cu ea. Mai mult, situațiunea îndreptată spre bine a dat ansă guvernului, ca în timpul cel mai de aproape se facă propunere pentru agitațiunea mai multor condamnați pentru agitațiuni de asemenea natură.”

Aceste sunt cuvintele ministrului president.

Despre vocile de presă în acest obiect vom vorbi de altă dată.

Revista politică.

Diarele unguresci aduc scirea, că cu ocaziunea venirei Majestății Sale la Cluș, privaților nu li se vor da audiențe.

În audiență vor fi primite numai deputațiuni a căror număr este foarte mare.

Din Sofia se vestesce, că oficerii cari au luat parte la răscóla din Macedonia, sunt deținuți la poliție. Acești oficeri li s'a făcut cunoscut, că în cazul când în timp de trei zile nu-și află ocupațiune în Sofia, vor fi deportați în provincie.

După scirile unor diare, mulți dintre zancoviști sunt de părerea metropolitului Climent, că botezul prințului Boriș nu dă nici o garanță, că țarul va recunoște pe Ferdinand.

Alte diare susțin, că în Peterburg ar fi primit Climent sfatul, ca se recomande principelui renunțarea, dacă dorește sprijinul Rusiei.

Cancelarul Germaniei, principele Hohenlohe, sosit în Rusia a fost întâmpinat la gară de ambasadorul german principele Radolin, consulul bavarez br. Gasser și de întreg personalul ambasadei germane. Săra s'a dat la ambasadorul Radolin un banchet, la care au luat parte, ministrul de esterne al Rusiei, principele Labanov, consilierul intim Șischin, ministrul Durnovo, mareșalul de curte contele Beckendorf, principele Lichtenstein, ambasadorii Lasalles și Hussein pașa, personalul ambasadei germane și consulul Bavariei.

Guvernul României a hotărât să-și provedă armata cu praf de pușcă fără fum. Până acum s'a procurat din Germania pentru armata română 60,000 kg. praf de calitate amintită. Se dăce că guvernul român a făcut dispozițiuni, ca în teritoriul României să se edifice și o fabrică de felul acesta.

Din China se scrie, că răscóla ia dimensiuni tot mai mari. Insurgenții au ocupat până acum 11 orașe. Din cercurile guvernamentale ale Pekingului se vestesce scirea, că pentru stabilirea ordinii va fi chemată Rusia într'ajutor.

Episcopii din Belgia au emis un cerculariu comun în care provocă

FOIȚA.

Vorbe góle.

Marele diplomat Talleyrand s'a exprimat, că omului i s'a dat limba ca să-și ascundă gândul (ideile). Prin acesta dășă pare-mi-se și însuși Talleyrand a negat adevărul căci ómenii numai arare-ori au ce ascunde. Agera sa minte de sigur a observat, că în cele mai mult casuri nu stă nici o idee, nici o notiune la spatele vorbelor și că ómenii foarte des grăesc fără nici o umbră de cugetare.

Nu știu ocupatu-s'a Talleyrand cu originea limbei ori ba. De cumva s'a ocupat a bună samă i s'a impus întrebarea, „ce a esistat mai întâiu?” ideile (cugetele) ori limba? Căutat'a omul mai întâiu sunetele pentru exprimarea cugetărilor sale sau i-au trecut sunetele înăscute puterea și facultatea gândirii?

Singuraticii scrutați inclină spre părerea, că omul mai întâiu a vorbit apoi a cugetat.

Un cercetător nepărtinitor și ne-preocupat de scință afirma póte că astăzi foarte mult se vorbește așa, încât vorbitorul nu cugetă absolut nimic nici înainte, nici în decursul vorbirii, nici după aceea.

Astfel e d. e. modul de vorbire ce se aplică, când tușesci, strănuți etc. Acesta e curat mechanic, fără nici un înțeles. Numai o naivitate copilășească se încercă ai căuta înțelesul mai adenc.

Pe Goethe d. e. îl scoteai din sărite cu întrebarea: „Cum îți merge?” Acest principiu al poeziei avea tot dreptul a se amări, căci cel puțin în 99 de casuri din 100 îi este întrebătorului tot atât de indiferent starea și aflarea noastră, ca și numărul firelor din o măsură cu séménță de in. Întrebă, „cum te afli?” ca să nu tacă. Dar tot atât de bine ne-ar putea întreba, dacă am fost în Timbuctu ori la Kamtschatka? Asta însă nu se obicinuesce. Întrebarea „cum îți merge?” „cum te afli?” sunt formule convenționale, obicinuite, vechi, și de aceea se folosesc.

Cât de puțin serioase sunt asemenea întrebări se póte vedea mai ales din încercarea de-a da un răspuns serios, d. e. „Că ne merge rău”, „de atunci și atunci” și „din cutare ori cutare-causă?” Întrebătorul rămâne în asemenea cas ne-șpus de uimit și surprins, nu scie, ce să începă? El nu vrea să scie „cum ne aflăm”. Ce-i pasă lui de acesta?

De-i răspundem însă érași cu un flosc fără înțeles, nu ne ascultă și vorba noastră sună ér așa în vânt.

Anumite moduri de vorbire sunt legate de anu, timpuri. Apar și dispar la anumite date. În lunile Maiu și Iunie ne omórá lumea cu întrebarea: „Unde mergi în vară? Dórá vrea să scie în adevér întrebătorul, unde voim a merge? Nici vorbă! Putem merge barem și la Kamtschatka.

După ce ni s'au tocit urechile de asemenea șiriciri după planul voiajurilor noastre de vară, întrebările se schimbă.

Abia a sosit Septembrie, și ómenii îndată după salutare ne întimpină cu: „Prospiciezi foarte bine” Te-ai

recreat d'e minune”. Acesta ni se întâmplă des chiar dacă de loc n'am părăsit satul ori orașul locuința noastră stabilă și chilia de lucru și n'am căutat cea mai mică recreațiune.

Imi vine aminte la locul acesta un cas nostim. Un medic conducea un renumit institut de cură. Odată întâlnește în parcul institutului un domn, căruia — urmând vechiului său obicei — îi dăce: „Prospiciezi deja mai bine. Dă numai așa înainte”. Agrăitul însă răspunde neimpresionat: „Scusă d-le profesor — nu sunt pacient; eu numai mă primblu”.

O interesantă specie de expresiuni de nimic cuprinđătoare ne oferă uneori modul, în care voim a mângăia pe necăjiți.

Un exemplu drastic aflăm în următoarele: Un pictor întâlnește pe un bun amic pe stradă. Cum își mai merge? Întrebă pictorul pe vecinul său cunoscut. „Fórté rău, fórté rău!” tu răspunsul. — Cum așa? „Dar éiá frate, a murit tatăl meu”. „Cum? ce bóla a avut?” — „Aprindere de plumăni”. „Așa! No fi fost chiar așa

preoțimea ca din toate puterile să lucreze la nimicirea socialismului, pentru-că — dă ei — socialismul este inamicul bisericii și statului.

„Hamb. Nachr.“ insistă cu totă puterea, ca guvernul să aducă legi excepționale față de socialistii-democrați; ordinul edat din Stettin, din partea împăratului este a se privi — dă ei — cu atenție — ca și identic cu acțiunea ce o va desvolta în direcțiunea aceluia guvernului. Cu privire la aceste se scrie din Berlin în „Hamb. Corr.“, că atât ordinul amintit cât și cuvântarea premergătoare a împăratului, sunt a se considera ca declarațiunea personală a împăratului.

După stiriile ce ne sosesc, în Bulgaria de când cu sosirea principelui, domnesce liniște perfectă. — Se dice însă, că această liniște va dura numai până la convocarea Sobraniei.

Centenariul al doilea al santei Uniri.

(Urmare.)

I.

Audiți românii! „Noi nu putem să ne mandrim cu o istorie lungă, cu toate că poporul român petrece acum de optsprezece vécuri în frumoasa lui patrie dela Istru și din Carpați“. Audiți românii! „Trecutul poporului român nu cuprinde fapte istorice“. Faptele străbunilor noștri, nici chiar cele de ale unui Stefan cel Mare și Mihaiu Viteazul n'au lăsat urmări hotărâtoare pentru vécurile următoare ale poporului român. „Istorie, carea să merite acest nume, poporul român are nu chiar de două vécuri“. Cu un cuvânt, poporul român în decurs de 18 vécuri, n'a lucrat nimic, n'a făcut nimic ca să aibă o istorie, ci precum putem deduce din aceste aserțiuni ale dlui autor, numai a dormit întins la soare ori ascuns în vizuniile munților.

Ori prea multă ignoranță, ori prea multă reavoință trebuie să supun despre autorul acestor aserțiuni când susține și profesază astfel de lucruri despre poporul român. Dar éráși mă întorc, și nu-mi vine a presupune nici ignoranța și nici reavoință absolută într'insul, deo-arece presupun că e român, și ca român cunoscă într-aga istoria poporului său și nu-i voescă răul.

Dar ved multă reavoință într'insul față de acea parte a poporului român, carea nu aparține confesiunii lui, și acesta din cauză că ignoră cu desăvârșire istoria poporului român până la anul 1700, adică până la anul (1698) când o mică parte din acesta sedus de dușmanii santei noastre biserici ortodoxe, s'a lăpădat de ea și numai

grozav! Și cu asemenea cuvinte de mângâiere să deparie pictorul, tare satisfăcut de modul în care și-a dat expresiune condolențelor sale.

Sunt și astfel de expresiuni, cari însemnează ceva, dar tocmai contrariul dela ce dăci (ironice). Când dăcem une-ori despre o tragedie, compoziție musicală ori pictură „că-i tare bună“, atunci din tonul exprimării putem deduce, că e rea.

Despre o damă urtă dăcem: e culta copilă“ etc.

Atești încarmați folosesc formulele. „Pe D-zeul meu! Mulțamesc lui D-zeu! Ferescă D-zeu! etc. și dacă-i întrebi despre neconsecvența lor, îți răspund, că n'au cugetat la ceea ce ce au dă. Adecă numai vorbe și érvorbe.

Și câți nu există, cari i-au vorbele fără fond și conținut și atecțiuni externe de bani buni și nu scrutează rărunchii, adecă internul.

Deca.

faptele sêvârșite dela acest an începe prin bărbați uniți le recunosc de istorie și le glorifică.

Prea multă neprecauțiune față de întreg poporul român și prea multă reavoință față de românii ortodocși, prea multă laudă de sine (față de românii uniți) și prea multă îngâmfare iesuitică.

Un testimoniu mai desastros pentru poporul român în timpurile de față, nici cel mai neîmpăcat dușman al lui nu i ar fi putut da.

Ocuparea Daciei prin divul Traian, luptele cele multe cu ordele barbare al dacilor, gepidilor, avarilor, hunilor, ungarilor, polonilor și turcilor, nu sunt ele ore demne de a face istoria poporului român. Suferințele cele multe și nenumărate, sângele cel mult vârsat în decurs de aproape două mii de ani în luptele cele crâncene pentru de a face istoria poporului român? Descălcarea lui Dragoș în Moldova și alui Negru Radu în Muntenia (ambele România de aji), victoriile cele gloriose raportate de Stefan cel mare, Mihaiu viteazul și alții față de semilună în favorul întregii creștinătăți, n'au lăsat ore acelea „urmări hotărâtoare pentru vécurile următoare ale vieții poporului român?“ Insa și existența de aji a poporului român, nu e ore urmare hotărâtoare ale faptelor istorice sêvârșite de străbunii noștri pentru vécurile următoare ale vieții poporului român? etc. etc.

Nu cred să răspundă negativ nici dl autor la aceste întrebări.

Dar apoi, când de atâtea ori ne provocăm la drepturile noastre istorice într'apărarea existenței noastre naționale în special noi românii din regatul ungar, ne provocăm ore la drepturi ce nu le-am avut. Un popor care n'a sêvârșit fapte istorice, n'are istorie și cel ce n'are istorie n'are nici drepturi istorice, și tocmai acesta susține dl autor ca român despre poporul român. Nu e mirare deci că dușmanii noștri ne negă și cele mai elementare drepturi la existența noastră națională, când se află chiar români, cari susțin, că noi n'avem istorie până la anul 1700.

Adevărat că nu e destul totdeauna dreptul istoric pentru câștigarea de drepturi nouă ori pentru nedobândirea celor pierdute, ci pelângă acesta (une ori chiar și fără acesta, ceea ce însă la poporul român aci nu se poate aplica) și pelângă existența în număr corespunzător cu deosebire în statele poliglote, se mai recer jertfe de avere și sânge aduse pe altariul patriei și al omenimei. Dar nu e superflu nici dreptul istoric.

În Grecia de aji, nu mai mult pe baza drepturilor sale istorice pelângă celelalte jertfe în avere și sânge aduse pe altariul patriei și-a câștigat cu ajutorul puterilor streine independența sa cu perire pentru totdeauna din partea turcilor? Căci cine nu știe, cum cu deosebire Anglia mai mult numai din considerare cătră anticii greci, cari atât de mult au contribuit la cultura omenimei, s'au întrepus pentru redobândirea independenței strănepoților acestora.

Nu bagă de samă dl autor, că negând istoria poporului român până la anul 1700, îi negă prin acesta și drepturile sale istorice, și astfel mână apă tocmai pe mōra dușmanilor noștri și însuși ne taie o puternică crângă de sub picioare. Nu bagă dănsul de samă că prin astfel de afirmări, de și neadevărate, dar destul de nesocotite, mai mult ne strică nouă tuturor românilor, decât folosesc chiar și numai coreligionarilor săi?

Nu-l credem atât de ignorant.

Dar își are și dănsul motivele sale. Și acestea sunt, intențiunile de a ponegri biserica ortodoxă, făcându-o de și pe nedreptul, răspunzătoare pentru toate nefericirile venite asupra

poporului român chiar până în timpul de aji, ca apoi cu atât mai mult să pōtă lauda biserica papistașă și biserica sa unită cu acesta.

Apoi acesta într'adevăr nu e istorie, și cu atât mai puțin istoria poporului român.

Ar trebui să scriem într-aga istoria poporului român până la anul „s. Uniri“, ca să arătăm dlui autor toate faptele istorice și cari au lăsat urmări hotărâtoare pentru veacurile următoare ale vieții poporului român, ceea ce însă nu putem face în cadrul unui răspuns de dă, și apoi prea bine le cunoscă acestea și dl autor, dar nu pōte să le recunoscă, căci nu-l lasă ambițiunea personală și confesională ci mai bine vrea să piară în rătăcirile sale decât „să se întorcă și să fie viu“.

Apoi mai întrebăm pe dl autor: pentru ce faptele poporului român până la anul „s. Uniri“ fac, iar cele după acest an, nu fac istoria poporului român. Au dōr nu tocmai acelea sunt baza cestorlalte pe terenul politic? Nu vrem să negăm victoriile gloriose ale eroilor noștri din anii 1848 și 1878, dar suntem încă în timp prea aproape de dănsii, și împrejurările esterne din acesti ani nu se pot compara cu cele dinainte de anul „s. Uniri“, ca să-i putem pune deocamdată preste un Stefan cel mare ori Michaiu Viteazul, carele cel din urmă este cel dintâiu român în timpul nou care a dat expresiune mai pronunțată unității noastre naționale, ori cum am înțelege-o aceea. Iar pe terenul bisericesc, spună mi dl autor numai un martir al credinței sale de aji, carele să se pōtă măsura cu un S. Nichita Romanul ori Sava Brancovich.

Dar să trecem mai departe și să vedem și cauzele acestei lipse de istorii a poporului român până la anul „s. Uniri“ după dl autor.

(Va urma.)

„Românul“ și „Pester Lloyd“.

În nrul de eri (10 Septembrie n.) al diarului „Pester Lloyd“ din Budapesta cetim următorul comunicat:

Dela redactorul-șef al „Românului“, dl Vasile Kogălniceanu, primim următoarea scrisoare:

București, 7 Septembrie.

Stimate dle redactor!

În fie-care dă sosesc din Ungaria la adresa mea și la a redacțiunii „Românului“ scrisori anonime, în cari mi-se aruncă în față epitelele cele mai murdare posibile, și în cari mi se trage la îndoială chiar și naționalitatea română, cu toate că aparțin unei vechi familii române. Nu pentru de-a păși în contra acestor învinuiri ridicule, mă ved silat a scrie aceste șire, cu rugarea ca să le publică, ci mai mult, — deo-arece diarele noastre românesce nu trec granița — ca să facem cunoscută în Ungaria părerea noastră asupra cestiunei ardelene.

Ca redactor-șef al „Românului“ și ca aderent pronunțat al triplei alianțe m'am născut a da acestui organ o tendință corectă și pașnică. Ca fiu al patriotului Mich. Kogălniceanu militez pentru adevăratul patriotism, cu toate că acesta de present nu se prea unescă cu popularitatea.

Dacă cineva face patriotism pe contul popularității sale, atunci popularitatea lui se pōte restabili mai târziu, dacă însă umblă omul după popularitate în detrimentul patriotismului, atunci cu timpul amândouă se pierd.

E fără îndoială, că noi, ca fie-care român bun, avem simpatii pentru frații noștri ardeleni, dar suntem firm convinși, că sumuțări reciproce pot numai strica atât țării noastre, cât și românilor din Ardel. Nu prin aștări vor putea fi convinși vecinii noștri, că este un interes comun, de-a îmbunătăți sōrtea cetățenilor lor de altă naționalitate.

În sensul acesta și conform politicii naționalistilor vechi români aela 1860, 1861 și 1868, vom continua a lucra, în mânia tuturor atacurilor!

Cum am dă, di Vintilă C. A. Rosseti și eu nu umblăm după popularitate, ci ne facem datoria, și să și o facă asemenea pe a lor și vecinii noștri, ușurând sōrtea osândiților politici, ca plângerile lor să nu micșoreze în România adevăratele sentimente de prietinie pentru Ungaria.

Bulevardul Neatârării Nr. 5.

Cu deosebită stimă

Vasile M. Kogălniceanu.

Noutăți.

Scolariu. Cu începutul anului scolar 1895/96 s'au făcut mai multe schimbări personale în corpul didactic dela seminarul nostru archidiececan. Venerabilul și bătrânul director seminarial Ioan Hannia s'a retras în pensiune, ducând cu sine recunoștința autorității bisericesci pentru îndelungatele servicii, și iubirea preoției noastre și a învțătorimei eșite din seminarul în decursul unui jumătate de veac. În locul directorului retras în pensiune venerabilul consistoriu archidiececan a concredut directoratul tinărului profesor Dr. Remus Roșca, care a luat în mâinile sale afacerile seminariale și ne dă garanțiile că în toate direcțiunile va ține seminarul la înălțimea ce i se cuvine.

Postul de profesor ordinar în secțiunea teologică devenit vacant prin retragerea domnului director Ioan Hannia s'a concredut profesorului suplent de până acuma, Dr. Vasile Saftu.

Necrolog. Ioan Cucu paroh gr. or. în Arpașul inferior (tractul Avrigului) în etate de 72 ani și în al 28-lea an a activității sale preoțesci, a răposat Luni în 28 August v. a. c.

Înmormântarea s'a făcut în 30 Aug. v.

Serviciul funebrel a fost îndeplinit de către o mulțime de preoți în frunte cu protopresbiterul tractual Rev. Domn Ioan Căndea.

La finea actului funebrel Rev. D. Ioan Căndea protopresbiter a rostit o cuvântare care storse lacrimi din ochii celor adunați în număr cât se pōte de mare. La grōpă a rostit dl Nicolae Borza preot în Vistea inferiōră o cuvântare foarte bună și pētrundătoare. La înmormântareu asistat foarte mulți dintre străini, ceea-ce dovedescă că I. Cucu a fost iubit nu numai de români ci și de cei de altă naționalitate. Răposatul a fost unul dintre cei mai harnici preoți ai tractului Avrigului.

Fie-i țărina ușoră și memoria binecuvântată!

Esposiția din anul 1900. Atăția savanți și artiști de valoare și-au frământat și își frământă într'una mintea spre a dibăci ceva „nou“, necesitat încă, o operă măreță, care împodobească marea esposiție din 1900 din Paris, să smulgă admirația lumii întregi. S'au prezentat atâtea proiecte, unele mai ingenioase ca altele, ér cărturarii tot se agită și tot își frământă mintea, urzind planuri peste planuri.

Acum doi pictori, Castellani și René-Victor Meunier, au adresat comitetului de organizare al esposiției o cerere de concesiune de teren pentru o panoramă, care, dă ei, va fi una dintre inovațiile celor mai atrăgătoare ale mării sêrbări. Ideia, explicată prin titlul ei: „Abizurile sub-marine“, este și originală și măreță. Și ori-ce om înzestrat cu puțină imaginație, cred că ar dōr să se reprezinte straniile peisagii ale neecplotatelor regiuni submarine. Pădurile unde „alghel“ de sute de picioare înlocuiesc stejarii; cavernele unde se cuprinde o întregă lume bizară, cine n'ar dōr să le vadă? Cine n'a cugetat la îngrozitorul spectacol al unei corăbii, care e înghițită de valuri, cu echipagiul și cu pasagerii ei? La zăpăcăla miliōnelor de pesci de toate teliurile? Și cine n'a tremurat din creștet la tălpi imaginându-și omul „scufundător în mare“ cum se duce în jos în imensitatea apei, în tărîmul acesta unde fantasticul se întrecă cu oribilul?!

Éta ce plănesc artiștii francezi să pue la dispoziția publicului doritor de emoțiuni puternice. După-cum vedem marea esposiție din anul 1900 tinde a fi o glorie a națiunii franceze.

Un tunel în Montblanc. Aji aproape nu ne mai putem închipui un vârf de munte, mai vizitat de turiști, fără drum de fer. În

Francia lumea s'a gândit deja să facă chiar Montblancul accesibil publicului printr'un drum de fer. Proiectul făcut în acest scop de inginerul Issartier nu lasă nimic de dorit, atât în ceea ce privește etinătatea și originalitatea, cât și învingerea dificultăților tehnice. Planul constă în scobirea un tunel d 7400 m. de lungime începând dela pasul „Miage“ (1800 m. d'asupra mării) pe d'asupra lui St. Gerwais, ér dela capul acestui tunel imediat în sus, vertical, un puț cu o secțiune de 12 m. și o înălțime de 2800 m. care iese tocmai în vârful muntelui. După calculul lui Issartier, toate lucrările ar dura 10 ani și ar costa 10 milioane lei. Calea ar forma un tunel, întors în unghi drept în sus, și în partea verticală s'ar instala pentru suire ascensorii puse în mișcare cu apă întocmai ca în mine.

* * *

Credință fanatică în Rusia. Cât de rele urmări poate avea nesciința în popor, poate vedea o întâmplare din satul rusesc Wjasovez din cercul Staro Constantinow. Unul din săteni, care ajunsese la sapă de lemn, voi din nou să se îmbogățească și încă printr-o „minune“. Spre acest scop își dădă icôna veche a Domnului, ce o avea în casă, unui zugrav pentru ca s'o renoască, și după ce fu gata, lăși prin întreg satul faima, că D-deu s'a milostivit de el și peste noapte s'a prefăcut nou în chip. Faima aceasta se lăși ca fulgerul și din toate părțile, ba și din satele învecinate, începură a curge ômenii, pentru ca să vadă icôna și să se rîde înaintea ei. Așezară lumini în jurul icônei și dăruiră pe stăpânului ei cu mulți bani, cu pânză și alte lucruri, cari pe țeran îl pot face bogat. Preoții din sat, văzând lucrul acesta, îl înscințară prepușilor, care ordonară ca icôna să se așeze în biserică. La acesta însă se opuse proprietarul norocos al icônei precum și prietenii. Trebui să se cheme poliția, însă când sosiră gendarmii, 200 de țerani, armați cu sape, lopeți și cu cari, ce aruncară asupra lor, îi legară și îi predeteră femeilor și copiilor, cari pe gendarmi îi chinură trei zile întregi. În fine trebui să vină în comună un escadron de dragoni, care lua în posesiune icôna, prinsă pe conducători și eliberă pe gendarmii prinși. Acum va urma cercetarea judecătorească contra făptuitorilor și înșelătorilor.

* * *

Intorcerea din Lourdes. O mulțime de pelerini, preoți credincioși, bolnavi, unii neavând altă țință decât petrecerile, ér alții întunecați, cu membrele slăbite și paralizate, se îngrămădeau acum cătă-va vreme în gara din Orleans, plecând spre Lourdes. Acestă lume, voișă în genere, căci și acei triști nutreau speranțele frumoase, se întorcea acum cătă-va zile.

Intorcerea nu avea de fel aspectul plăcerii. Afluența în gară era aceeași, dar impresiunile ce îi sugăra acum acesta mulțime, erau cu totul altele. Cei sănătoși se coborau repede din vagoane, se urcau în trăsurile și se îndreptau veseli cătră căminele lor în sinul familiilor, cari fericite, îi așteptau cu nerăbdare. Cei nenorociți, bolnavi și infirmi, își făceau impresiunile cele mai dureroase. Pe ei nu îi așteptau nimeni sau dacă îi aștepta cine-va, apoi așteptarea aceasta era aproape nehotărâtă.

Și acum, acei dintre dâșii cari s'au mai putut reintorice, se târăse încet, cei sârmani se razimă istoviți de ziduri, așteptând sosirea unei mame, unui frate sau a unui amic, care să-i ajute a se duce acasă.

Pe timp de douăsprezece césuri consecutive, trenurile le au au adus un număr imens de persoane — ômeni, femei și copii — din peregrinagiu. Trenurile se succedau din ôră în ôră. Cel mai important din aceste șiruri de trenuri era „trenul alb“, tren special pentru bolnavi. Erau mai mult de trei sute de bolnavi. Aspectul acestor nenorociți, cu fețele uscate și palide, cu ochii triști și măriți de suferință, era într'adevăr de plâns. Ei inspirau celor ce-i vedeu tărăndu-se pe uliți, încet și dureros, vederi triste și aducătoare de milă.

* * *

Armata anarchiei. „Figaro“ din Paris aduce cătă-va date interesante cu privire la anarchiști. În Francia sunt de pre sent cam 2000 de anarchiști, dintre oari 500 de oridine francesă și 1,500 streini.

Contingentul cel mare îl dă Italia: așa dintre toți anarchiștii sunt 45% Italiani; Elveția 25%, Germania și Rusia 20%, ér Spania și Bulgaria abia 2%. E interesantă ocupațiunea acestor „feciori de lele“. Anarchiștii francesi sunt cei mai mulți lucrători; 10% dintre cei 500 sunt țileri, tot cam atâția sunt perdeveră, fără de ocupațiune. Îndată după aceștia urmăză pantofarii, măsarii, mecanicii, hotelierii etc. Caserio, asasinul lui Carnot, era brutar. În Rusia se claséză anarchiștii cu totul altfel. Nemulțămirea este aici mai vîrtos între studențiune = 30%. În Elveția contingentul mai mare îl dau sculptorii. În Germania cei mai mulți anarchiști sunt croitorii = 25%, pantofari = 12%, tipografi = 10% măsari = 9%. În Austro-Ungaria sunt puțini archiști; 5% dintre aceștia sunt croitori și 10% pantofari.

* * *

Deșertul Saharei. Sahara are reputația nejustificată de-a trece de un deșert cu totul sterp. Dacă aserțiunea e fondată pentru o sumă de casuri, ea nu e însă generală. În afară de ôse, Sahara pîesentă ôre-care resurse, puțin considerabile, e adevărat, dar pe cari știu să le prețuiască fôrte bine poporele de păstori ce străbat acest deșert. După dl Künckel d'Herculais, găsești în Sahara la fie-care pas, în regiunile năsiposei moșonôie mari acoperite cu plante cu rădăcinile cărora poți face foc. Massele de tamar și salcâmii gumoși sunt dese, mai cu sémă în vâile vechilor ôse, unde trăesc carnivore, erbivore, furnici, etc. În apele minerale ale Saharei se găsește felurite animale. Ceea-ce rehabilitéză însă mai mult Sahara, e pîesenta a fôrte numeroase turme în timpul sezonului ernei. În 1892 mai mult de 9 milioane de berbeci au ernat în Sahara algeriană, plătind un imposit de 1,763.000 de franci. Acești berbeci valorau 20 de fr. fie-care, adecă 2 milioane de capre și 260.000 de cămile ce plătesc un imposit de 1,000.000. În ôse, palmierii și lămâii sunt în abundență și se cultivă diferite legume. Ôsele au 1.500.000 de datieri, al căror imposit raportéză 560.000 de franci. Produsul unui datier variază între 8 și 10 franci; cei din deșert dau prin urmare aprôpe 15 milioane pe an. Valôrea unui palmier=datier este pe loc 200—250 franci.

* * *

Indemnșări parlamentare. Êtă cătă-va date asupra diurnelor ce primesc în mai multe țeri deputații și senatorii:

În Belgia, fie-care membru al camerei reprezentanților primesce 420 franci pe lună.

În Danemarca, membrii Landstingului primesc cătă 18 franci 15 centime pe zi.

În Portugalia, pairii și deputații primesc cătă 1675 franci pe an.

În Suedia, membrii dietei au 1672 fr. pentru o sesiune de patru luni; dar plătesc cătă o amendă de 13 fr. 75 c., pe fie-care zi de absență.

În Elveția, membrii consiliului național au 12 fr. 50 c. pe zi, plățiți de tesaurul federal; membrii consiliilor de stat primesc cătă 7 fr. 50 c. până la 12 fr. 50 c. pe zi.

În Statele-Unite ale Americii, reprezentanții statelor și delegații iau cătă 5200 fr. pe an, plus o indemnșare de 1 franc pe milă pentru transport.

În Norvegia, membrii parlamentului primesc o indemnșare de 16 fr. 50 c. pe zi, în timpul sesiunii parlamentare, care ține numai 6 săptămâni.

În Italia, senatorii și deputații nu sunt plățiți; dar au dreptul la permise de circulație pe toate drumurile de fer ale regatului și alte avantagii și privilegii.

În Spania, membrii adunărilor legislative de asemenea nu sunt plățiți, dar au ôre-care imunități.

În Grecia, senatorii primesc cătă 500 fr. pe lună și deputații cătă 550 fr.

În Germania, reprezentanții primesc în termin de mijloc cătă 11 fr. 25 c. pe zi.

În Austria, remunerația parlamentară este de 25 fr. pe zi.

În Franci, de asemenea 25 fr. pe zi.

În Anglia, membrii parlamentului, Marei Britanii sunt singuri cari nu primesc nici o indemnșare și nu au nici un privilegiu.

În România senatorii și deputații au cătă 25 lei pe zi.

* * *

Utilizarea cataractului Nilului. Inspectorul general al podurilor și șoselelor din Egipt, d. Prompt, a ținut o conferență înaintea institutului egiptén, în care a susținut cu multă căldură utilizarea forțelor motrice ale cataractelor Nilului. Plecând dela faptul, că dela 1882 valôrea produselor agricole e într'o constantă scădere, el conchide, că e necesar să se stabilizească în Egiptul de sus un mare rezervoiu de apă pentru cultura trestiei de zachăr și a bumbacului, în locul cerealelor. Cum însă situația agricolă în Egipt e astfel, că deocamdată nu ș'ar pute ajunge la realizarea acestei idei, dl Prompt propune mai întâiu stabilirea unei uzini electrice în vecinătatea Asuanului, cu o cădere artificială a Nilului de 15 metri înălțime. Utilizarea acestei căderi ar face disponibile vre-o 40,000 puteri de cal și s'ar mai pute stringe pentru irigație vre-o 500,000,000 metri cubi de apă. Un al doilea baraj de 5 metri înălțime ar trebui stabilit în vecinătatea Cairului. Forța motôre costând astfel fôrte puțin, s'ar pute acționa 130 de filaturi ce ar ocupa 400,000 de lucrători și ar produce 100,000 tone de bumbac. Lucrările necesare ar costa 40,000,000 franci, dar această sumă ar asigura un beneficiu fôrte important. Conferențiarul a mai explicat, că irigația unei suprafețe de 280,000 de hectare, plantată acum cu cereale, ar da pe viitor 450,000 de tone zachar brut. Între altele, prețul bumbacului ar spori pe jumătate, pentru-că piața egipténă ar asigura scurgerea acestui produs în țără chiar. După „L'Eclairage électrique“, toate aceste proiecte s'ar pute executa fără nici o subvenție din partea statului.

Convocare.

Prin această se convôcă adunarea generală ordinară a VIII-a a reuniunii învățătorilor gr.-or. români din districtul „Deesului“ protopresbiteratele Cetatea de pîtră, Dees, Solnoc și Unguraș, care se va ține la 8 și 9 Septembrie a. c. st. v. în comuna Chiuești tractul „Dees“ în sala de învățământ a scôlei noastre de acolo, cu următorul program: aprobat prin rezoluțiunea Venerabilului Consistoriu archidiececan din 3 August a. c. Nr. 4742 Scol.

Ședința I. la 8 Septembrie a. m.

1. Celebrarea santei liturgii cu chemarea Duchului sânt.
2. Deschiderea adunării prin președinte.
3. Constatarea membrilor.
4. Raportul comitetului central.
5. Alegerea comisiunilor censurătoare.
6. Incassarea tacselor curente și restante.

Ședința a II-a la 8 Septembrie p. m.

7. „Orbul din nascere“, prelegere practică din religione pentru anul al III-lea de scôla, tractată de Gavriil Garda învățător în Bonțida.
8. Modalitatea cum trebuie să se propună scrisul stilistic în scôla populară „disertațiune“ de George Prigônă învățător în Magôgia.

Ședința a III-a la 9 Septembrie a. m.

9. „Tractarea globului terestru“, prelegere practică pentru anul al V-lea de scôla de Ioan George învățător în Balan.
10. „Stupărul în general“, disertațiune de Dimitrie Câmpian, învățător în Jimborul mare.

Ședința a IV-a la 9 Septembrie p. m.

11. Referada comisiunilor censurătoare asupra raportului comitetului central.
12. Propuneri.
13. Incheierea adunării.

Se observă, că contra acelor învățători, cari nu vor participa la adunare, li se vor aplica pedepsa satorită de reuniune, și totodată vor fi arătați Venerabilului Consistoriu archidiececan pentru neglijință față de reuniune.

Fie-care membru al reuniunii să se îngrijască a aduce cu sine atât tacsese curente cât și cele restante căci numai așa vom pute satisface datorințelor noastre, și numai așa va pute reuniunea să înainteze.

În fine se observă, că epitropiile parochiale sunt îndatorate, ca în sensul legilor în vîgore să provadă pe învățători cu spese

de călătorie correspundătoare și cu diurne cătă de cel puțin 1 fl. de zi din cassa bisericeii.

Ciceu-Poiană, 20 August 1895.

Comitetul central:

Al. Sighiarteu, Al. Sighiarteu jun.,
capelan, președinte. secretariu II.

Diverse.

Rubinstein întrebat de ce stă la pian fics și fără să-i pese de nimic cel încunjură răspunde: „Sunt cinci ani de când am dat un concert la Londra, mi se părea că auditorul se interesa de interpretațiunea mea și însuși eu mă simțiam bine dispus. Cândtând „Apasionata“ lui Beethoven îmi arunca privirile asupra salei și vădui o „lady“ conversând fôrte animat cu vecina sa. Acesta fu pentru mine un duș cu apă rece! Închisei ochii și din aceea zi n'am mai îndrăsnit să privesc publicul“.

Un bulgar privea la podul ce s'a făcut preste Dunăre la Cernavoda și nu se putea din destul mira. Da, de ce dai atâta din cap îl întreabă un român ce era p'acolea. Cum se nu dau bre! căci trebuie să aci că dacă ar fi făcut podul de-a lungul Dunărei nici în 1000 de ani nu ar fi fost gata.... Cap nu dovieac!....

Din public. *)

Dare de sémă și mulțămită publică.

La petrecerea cu joc arangiată la 27 August st. v. a. c. în favorul familiilor din Mercurea nenorocite prin focul din 23 Iulie st. v. a. c. au binevoit a contribui următorii domoi:

Petru Dragits, prim-pretor, Ion Droc, ppresb, R. Capesius, forostier suprem, toți din Mercurea și N. Henț, notar în Seliște cătă 5 fl.; E. Popp, notar în Poiana și I. Isdrailă, întreprindător din Rășinari cătă 4 fl.; Dr. C. Albu, avocat și C. Cabdebo, comerciant, din Mercurea cătă 3 fl.; D. Muntiu, notar în Reci, Ion Oprean, preot ev. din Cunța cătă 2 fl. 50 cr.; Ilie Bunea, George Muntean, Matilda Muntean, M. Wester, jude reg. M. Wallentin, preot ev. lut., H. Schmidt, V. Csiky, comerciant, toți din Mercurea, N. Opiș, paroch în Șura-mare, Ilie Mirion, din Ludoș, A. Acilenescu, notar în Galeș, Ion Juga, comer. și I. Măcelariu notar în Apoldul de jos, Vasilie Aldea, notar substituit în Rod toți cătă 2 florini; Ilie Floaș, comerc. în Tilișca, Nemetz, sublocotenent, I. Helju, măcelar, A. Floaș, com., A. Zink, apotecar, S. Schmidt, notar, Petru Coșciu, protocolist, V. Langhammer, ingineriu, toți din Mercurea și Ioan Cărpinișan, din Gârbova cătă 1 fl. 50 cr.; familia Ciugudean, K. Karthal, com., G. Stănese, A. Jankó, subjude reg., I. Luca, pantofar, I. Dragomir, com., H. Mangesius, pretor, Dr. Löw, adv., Dr. Lehrman, medic, Schiemerz Luise, I. Nemeș junior, I. Sufana, com., R. Martzi, I. Aciu, Ema Löw, com., toți din Mercurea, I. Căian, teolog curs. III. din Sângătin, D. Juga, v.-not. din Tilișca, A. Micu, v.-not., R. Vraciu, inv., I. Oprean, A. Șerb, toți din Poiana, N. Trónca, notar. în Ludoș, D. Orăștean, I. Orestean, I. Bou, oți din Apoldul de jos, N. Genie, inv. pena. din Rod, Const. Țintea inv. din Seliște, I. Popescu și Const. Buceșan, din Sibiel, Ioachim Muntean, paroch în Gurarului, F. Thalmann, ev. luth. în Reci cătă 1 fl.; G. Schun inv. în Mercurea 80 cr.; I. Huber, inv., A. Nemes, Geréb diurnist, toți din Mercurea, V. Dobrescu, inv. Rod, I. Răchitan inv. Galeș, I. Muntiu, primar Cărpiniș, W. Koch, G. Maniș, teolog curs. III. Reci, N. Popa, adj. not. Săcel, Aron Georgescu, Poiana cătă 50 cr., și G. Câmpian din Mercurea 40 cr.

Preste tot au încurs deci suma de 115 fl., 70 cr., din cari detrăgându-se spesele cu 28 fl. 69 cr. rezultă un venit curat de 87 fl. 01 cr.

În numele comitetului de ajutorare a celor arși să aduce și pe această cale mulțămită stimărilor sprijinitori.

Mercurea, la 31 August 1895.

N. Simulescu, Blaga,
controlor. cassar.

*) Pentru cele publicate în rubrica această, redacțiunea nu e responsabilă.

Nr. 179/895

[163] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea postului de paroch din parochia de clasa a III-a Bărsău, devenit vacant prin pensionarea veteranului paroch Teodor Glo-dean, se descrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post dau suma de 406 fl. 60 cr. v.

Informațiuni mai deaproape despre starea parochiei, se pot lua atât la oficiul protopresbiterial, cât și la comitetul parochial.

Petenții au a-și înainta cererile instruite conform normelor din vigore la subsemnatul oficiu protopresbiterial în termenul deschis.

Hondol, 2 Iunie 1895.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. al Genaagiului I în conțelegere cu comitetul parochial.

Vasiliu Pipoș,
protopresbiter.

Nr. 319/885

[164] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci vacante din comunele mai jos însemnate, protopresbiteratul Mediașului, se descrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. Brateiu, cu salariu anual de 300 fl. v. a. cuartir și lemne de foc.

2. Ernea săsescă, cu salariu anual de 300 fl. v. a. din repartitie și lemne de foc.

3. Hașag, cu salariu anual de 300 fl. v. a. din repartitie.

4. Lepindea, cu salariu anual de 300 fl. v. a. din repartitie.

Concursele instruite cu documentele recerute de normele în vigore, se se așternă subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul deschis.

Mediaș, 10 August 1895.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. al Mediașului, în conțelegere cu comitetul parochial respective.

Romul Mircea,
adm. protop.

Nr. 311/1895

[165] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunilor învățătoresci la școlile gr. or. din mai jos numitele comune bisericesti în protopresbiteratul Murș-Oșorheiului, se descrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare și anume:

1. Gernesig, cu salariu anual de 300 fl. v. a. și locuință în edificiul școlii;

2. Lasleul român, cu salariu anual de 300 fl. v. a. și locuință în edificiul școlii;

3. Petea de câmpie, cu salariu anual de 300 fl. v. a. și locuință în edificiul școlii.

Informațiuni mai ample despre starea acestor școli, modul de plătire al salariilor etc. se pot lua dela subsemnatul protopresbiter.

Petițiunile concursuale, în regulă instruite, se se adreseze la subsemnatul oficiu protopresbiterial cu observarea termenului preclus.

M. Oșorhei, 20 August 1895.
Oficiul protopresbiterial gr. or. al M. Oșorheiului în conțelegere cu respectivele comitete parochiale.

Nicolau Manegușiu,
protopresbiter.

Nr. 364/895

[166] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci vacante la școlile noastre confesionale din comunele mai jos însemnate din tractul protopresbiterial al Hașegului se descrie concurs în diarul „Telegraful Român“ cu termen de 30 zile dela prima publicare.

1. Băresti, cu salariu anual 300 fl. cuartir și lemne.

2. Nadastia superioară cu salariu anual de 300 fl. cuartir și lemne.

3. Fizesti-Federi, cu sistem ambulant, cu salariu anual de 360 fl. cuartir și lemnele trebuincioase.

4. Valea Sângiorgiu-Grid, cu sistem ambulant cu salariu anul de 300 fl. cuartir și lemne.

Învățătorii aleși au a merge în dumineci și sărbători cu elevii la biserică.

Reflectanții la aceste posturi au a-și așterne suplicile lor concursuale instruite conform normelor în vigore, — la subscrisul — în Petroșeni.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al tractului Hașeg, în conțelegere cu respectivele comitete parochiale.

Petroșeni, la 16 August 1895.

Avram Stanca,
adm. protopresb.

Nr. 413—895

[167] 1—3

CONCURS.

Spre ocuparea posturilor învățătoresci vacante din comunele mai jos însemnate, se descrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. Crihalma, cu salariu anual de 300 fl. dela popor în patru rate anticipate.

2. Draos, cu salariu anual de 300 fl. parte din lada bisericeii parte dela popor, cuartir și lemne.

3. Paloș, cu salariu anual de 300 fl. dela popor solvinți în 4 rate anticipate, cuartir și folosirea grădinei școlare.

4. Ticușul român, cu salariu anual de 300 fl. dela popor.

5. Ungra, cu salariu anual de 300 fl. parte din fondul bisericesc, parte dela popor, precum și din alte isvóre, cuartir și lemne de foc.

Doritorii de a ocupa aceste posturi se trimită cererile lor concursuale în timpul deschis subscrisului oficiu.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. al Cohalmului.
Cohalm, 12 August 1895.

Nicolau D. Mircea,
protopop.

Nr. 320—895

[168] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela școlile din comunele mai jos, se descrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Tel. Rom.“

1. Glodgilesci, cu salariu de 302 fl. din care 151 fl. în bani, în bucate 49 măsuri cucuruz = 73 fl. 50 cr. folosirea unei grădini intravilane 10 fl. 50 cr., folosirea a 3 jugere de pământ arătoriu și pomi = 40 fl. 25 cară de lemne = 25 fl. și cuartir în edificiul școlii.

2. Gothatea, cu salariu anual 300 fl. și adevă: a) folosirea a 12 jugere pământ = 200 fl. b) o prădină de 1 juger = 35 fl. c) în bani gata 35 fl. și d) 3 stânjini lemne computeate în 30 fl.

3. Micănesci, cu salariu de 300 fl. și anume: a) în bani 200 fl. repartiați în popor, b) 80 cară de lemne în preț de 80 fl., c) venitele cantonale computeate în 20 fl., d) cuartir în edificiul școlii, și e) grădină de legumi.

4. Tătăresci, cu salariu de 300 fl. în bani din repartitie 100 fl.; din interesele imprumutului de stat 35 fl. 70 cr., folosirea unei grădini intravilane 50 fl., pământ arătoriu și pășune = 89 fl. 30 cr.; lemne 25 cară în preț de 25 fl. și cuartir în edificiul școlii.

Dela reflectanții la aceste posturi se recere se se prezenteze până la alegere în vro' duminică sau sărbătoare la biserica din comuna, la care au concurat spre a-și arăta dexteritatea în cântările bisericesci și pentru luarea de informațiuni mai detaiate despre starea acestor școli și modul de plătire al salariilor.

Învățătorii ales la vre-una din aceste școli e datoriu se țină și prelegerile în șola de repetiție împreună cu instruire în cântă-

rile bisericesci, va fi obligat a cânta Dumineca și sărbătorela în strană având a conduce cu scolarii și cântările liturgice în biserică.

Doritorii de a ocupa unul din aceste posturi au se-și așternă suplicile lor concursuale instruite conform normelor în vigore la subsemnatul oficiu protopresbiterial până la teminul sus indicat.

Ilia, la 21 August, 1895.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. al Iliei în conțelegere cu comitetele parochiale respective.

Avram P. Păcurariu,
protopresbiter.

Nr. 484/894.

[169] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor de învățători la școlile din comunele mai în jos numite se descrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“ și anume:

1. Apahida, cu salariu de 300 fl., cuartir și grădină de legumi.

2. Bedeciu, cu salariu de 300 fl., cuartir și lemne de foc

3. Butene, cu salariu de 300 fl. cuartir și lemne de foc.

4. Calata-mare, cu salariu de 300 fl., cuartir și grădină de legumi.

5. Călian, cu salariu de 300 fl., cuartir și grădină de legumi.

6. Cojocna, cu salariu de 300 fl., cuartir și grădină de legumi.

7. Geaca, cu salariu de 300 fl., cuartir și grădină de legumi.

8. Mănăsturul-român, cu salariu de 300 fl., cuartir și grădină de legumi.

9. Mociu, cu salariu de 300 fl., cuartir și grădină de legumi.

10. Rogojel, cu salariu de 300 fl., cuartir și grădină de legumi.

11. Sebeșul-mare, cu salariu de 300 fl., cuartir și lemne de foc.

12. Someșul-rece, cu salariu de 300 fl., cuartir și lemne de foc.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi, au a-și subșterne suplicile lor, instruite conform normelor în vigore, subsemnatului oficiu până la termenul sus indicat.

Oficiul protopresbiterial român gr.-or. al Clușului, în conțelegere cu respectivele comitete parochiale.

Clușiu, 24 August 1895.

Tuliu Roșescu,
protopresbiter.

Nr. 264

[170] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci vacante la școlile române gr. or. din comunele mai jos însemnate protopresbiteratul

Cetății de pământ se descrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Tel. Român“.

1. Cărbunariu împreună cu Curtusiu I-micu, învățătoriu ambulant salariu anual 300 fl. v. a. și anume: în Cărbunariu 140 fl. repartitie de pe popor și 5 jugere de pământ arătoriu computat în 60 fl. Curtusiu I-micu 70 fl. repartitie de pe popor și 1 jugăr și 1000 stângini pământ erătoriu și fânaș computat în 30 fl. lemnele trebuincioase de foc, cuartir liber în edificiul ori cărei școle.

2. Fauresci afiliată la Leschia cu salariu anual de 300 fl. v. a. repartitie de pe popor; la învățătoriu ambulant cuartir în edificiul școlii și lemnele trebuincioase de foc.

Doritorii de a reflecta la aceste posturi sunt rugați a-și așterne cererile lor instruite cu documentele necesare la subscrisul oficiu prin posta ultimă K. Monostor până la termenul susindicat.

Fânaș, la 12 August 1894.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al Cetății de pământ în conțelegere cu comitetele parochiale.

Teodor Șovrea,
adm. p.pesc.

[156] 3—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de învățător la șola confesională greco-orientală din comuna Zizin, protopresbiteratul Brașovului, prin această se descrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele sunt:

a) Prin repartitie dela popor și din cassa bisericeii dela epitropie suma de 277 fl. 90 cr. b) Venitele cantonale aprocsimariv 22 fl. 10 cr. Suma totală 300 fl. v. a.

Fiind în comuna noastră bisericească postul de învățător împreună cu cel de cantor, individul ales ca învățător are a presta pentru suma sus menționată și serviciul de cantor la biserică în decurs de un an.

Doritorii de a reflecta la acest post au a-și așterne suplicile lor în termenul indicat subscrisului oficiu protopresbiterial.

În conțelegere cu comitetul parochial gr. or.

Brașov, în 1/13 August 1895

Oficiul protopresbiterial gr. or. al tractului Brașov.

Ioan Petric,
protopresbiter.

Turnătoria de clopote și de metal a lui

Antoniou Novotny

in Timișoara — Fabrică

se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioase, pe lângă garanță pe mai mulți ani, provădute cu adjuștări de fer bătut, construite spre a le întorce cu ușurință în ori ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o lăture prin ceea-ce sunt mântuite de crepare.

Cu deosebire recomand

clopote patentate găurite

de mine inventate și mai de multe ori premiate, cari au un ton mai intensiv, mai limpede, mai plăcut și cu vibrarea mai voluminoasă decât clopotele turnate după sistemul vechiu, așa, că un clopot patentat cu 300 kg. este egal în tonul unui clopot de 400 kg. făcut după sistemul vechiu. Mai departe se recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătător, — spre preadiustarea clopotelor vechi cu adjuștare de fer bătut, — ca și spre turnarea de tóce de metal. Clopote în greutate de 300 kg. și mai jos se află totdeauna gata în magazin.

[43] 13—21

Preș-curanturi ilustrate se trimit la cerere gratuit și franco.